

Průzkum legálního trhu s volně žijícími druhy v zajetí v ČR

Záměr:

Cílem bylo zjistit, jaké podmínky jsou poskytovány nedomestikovaným zvířatům chovaným a prodávaným v obchodech – zda jsou splněny jejich specifické potřeby. Dále zda jsou prodávající schopni zákazníkům kompetentně poradit ohledně chovu těchto zvířat.

Metoda:

Nadace na ochranu zvířat provedla v průběhu šesti měsíců minulého roku průzkum 142 obchodů se zvířaty v 52 městech v rámci celé republiky.

Zjištění:

Velká část savců, plazů a ptáků je chována v nevyhovujících podmínkách.

Nádrže pro chov savců byly v 46% tak malé, že obyvatelům neumožňovaly téměř žádný přirozený pohyb. V 52% obsahovaly pouze podestýlku, ačkoli savci potřebují vybavení na šplh a úkryty. V 53% případů byla vypitá či silně znečištěná voda – základ samotného zdraví. Ve 40% nádrží byly o samotě jedinci silně sociálních druhů, což je pro ně stresující.

Ptáci trpěli nedostatečně vybavenou klecí s nevhodnými bidýlky v 64%, a často i jejími nedostatečnými rozměry. 30% klecí bylo silně znečištěných, což je základní prohřešek v prevenci zdraví ptáků – zrovna tak znečištěná voda. Naprostá většina z ptačích svěřenců nedostávala dostatečně pestrou stravu. Velké druhy papoušků trpěla osamocením a nudou, což vede k vyškubávání si peří, trvalému psychickému poškození a následným problémům i pro budoucího majitele.

V 94% terárií pro chov plazů chyběl teploměr, který je přitom ke kontrole vyhovujících podmínek nezbytný. V 81% terárií chyběl zdroj UV záření, důležitý pro zdárný růst a vývin plazů, v 70% dostatečně velká nádoba na vodu u druhů, které se potřebují koupat. Volně jsou prodávána mláďata nebezpečných druhů, dorůstajících velikosti několika metrů, jako kajman brýlový, varan stepní a další. Chov těchto druhů mimo specializovaná zařízení je velice problematický a v naprosté většině případů vede k utrpení zvířat, případně i ohrožení nezkušených majitelů.

Doporučení:

- důsledněji dbát na dodržování zákonů: na ochranu zvířat proti týrání, živnostenského, jehož vyhláška stanovuje povinné vzdělání pro obchodníky se zvířaty, CITES.
- podmínky, které musí být v obchodech jednotlivým druhům poskytnuty, nejsou jasně stanovené – je nezbytné je určit a účinně kontrolovat. Druhy, kterým dobré podmínky v obchodě poskytnout nelze, zde neprodávat - například velké druhy papoušků, primáti, nosál, mýval, psoun preriiový, krokodýli, varani (více v podrobné zprávě).
- Vhodné podmínky zvířat v obchodě a způsobilost prodávajících kvalifikovaně poradit zákazníkům jsou nezbytné nejen pro zdraví a pohodu zvířat před prodejem. Pouze dobrý příklad a kvalitní a zcela pravdivé informace povedou k zodpovědnosti při výběru zvířete i při další péči o něj. Mnoho omylů vzniká pouze z neznalosti. Vzdělání obchodníků a informovanost zákazníků proto považujeme za nesmírně důležité.
- Zákaz dovozu ptáků odchycených z volné přírody do EU se ještě nepodařilo prosadit, ačkoli tento obchod prokazatelně ohrožuje existenci druhů, odchyt a transport vede k utrpení a smrti velké části ptáků. Nezanedbatelná je i hrozba zavlečení chorob. Neznáme jediný rozumný argument pro odchyt a transport, kromě zisku zúčastněných obchodníků. Považujeme za velmi důležité podporovat tento zákaz, který s velmi pozitivním dopadem již platí v USA. Podobné problémy se týkají i plazů.